

**PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJA-P1 (P2, P4)**

KWIECIEŃ 2020

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		T
	1.4.		F
	1.5.		T

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu	D
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.		B
	3.3.		C
	3.4.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.5.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.6.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
	4.2.		E
	4.3.		B
	4.4.		F

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	5.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.3.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	6.2.		D
	6.3.		B
	6.4.		C
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
	7.2.		B
	7.3.		D

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		C
	8.3.		A
	8.4.		B
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	9.2.		B
	9.3.		B
	9.4.		C
	9.5.		A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Zamierzasz wziąć udział w ciekawym konkursie. W e-mailu do kolegi z Londynu:

- napisz, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego zdecydowałeś(-aś) się wziąć w nim udział
- poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie
- opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu
- wspomnij, co jest nagrodą, i określ swoje szanse na wygraną.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje [...] czynności.*
- 5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - nie realizuje tego podpunktu
 - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu.**
I practise. (jedno odniesienie)
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
I practise every day. (dwa odniesienia)
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
I practise every day with my teacher.
 - jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
A friend helps me revise difficult words from a dictionary.
I learn words from a dictionary and my friend tests me every evening.
- W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.

- b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
- c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
- d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
- **napisz, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego zdecydowałeś(-aś) się wziąć w nim udział.**
It is a quiz about animals. I love nature and I have a lot of knowledge. I want to see if I can win. („odniósł się i rozwinął”; wskazana tematyka i rozbudowane uzasadnienie udziału w konkursie.)
I love taking part in competitions. It gives me excitement and I can win great prizes. So why not? („odniósł się”; rozwinięte uzasadnienie udziału w konkursie, ale brak tematyki konkursu)
6. Wyrażenia takie jak np. *learn vocabulary, get a chance to win* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- **poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie.**
To enter the competition, you have to be a grown-up and an adult.
It is a race for teenagers who are fast and slow.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
- **opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu.**
To prepare well I sing, dance and do fitness exercises.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. informując o sposobie przygotowań pisze: *Very carefully.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź

kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.

- **opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu**

I prepare by repeating words from dictionary. („nie odniósł się”; sposób przygotowań jest niejasny; odpowiedź jest kwalifikowana na poziom niższy)

I prepare by repetition words from dictionary. („odniósł się”; niewłaściwe słowo nie zakłóca w tym przypadku komunikacji)

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know how I prepare.*

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie.**

You have to send przykłady swoich prac. („nie odniósł się”)

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie.**

You have to send examples of your najciekawszych works. („odniósł się”)

Zadanie 10.

Zamierzasz wziąć udział w ciekawym konkursie. W e-mailu do kolegi z Londynu:

- napisz, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego zdecydowałeś(-aś) się wziąć w nim udział
- poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie
- opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu
- wspomnij, co jest nagrodą, i określ swoje szanse na wygraną.

Hi Mark,

Guess what! I've decided to take part in a competition.

- napisz, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego zdecydowałeś(-aś) się wziąć w nim udział

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej** jednej części polecenia, np.

- podaje informację o tematyce konkursu, np. *It's a quiz about famous people.* LUB
- wskazuje rodzaj konkursu, np. *It is an art competition.* LUB
- wyjaśnia, dlaczego chce wziąć udział w konkursie, np. *I want to take part in it because people will see me on TV. / Mum told me I can draw beautifully and I should test myself.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (tematyki konkursu oraz przyczyn wzięcia w nim udziału) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *It will be a spelling contest. I'll take part in it to show that I'm the best in my school and to make my parents proud.*

Akceptowane są konkursy różnego typu, np. „talent show”, konkursy przedmiotowe oraz zawody sportowe.

Akceptowana jest taka realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia, z której wynika powód zgłoszenia się do konkursu, np. *I want to win this race so I have to take part. / I want to participate in this chemistry contest because I like science.* („odniósł się”); *This is a maths test. It's very difficult but I like challenges.* („odniósł się i rozwinął”) ALE *This competition is organised every year in many schools in Poland.* („nie odniósł się”)

Jeśli zdający wyraża swoją opinię o konkursie albo wskazuje na coś, co mogło być powodem zgłoszenia się do konkursu, ale z pracy nie wynika wyraźnie, że był to powód wzięcia udziału w tym konkursie, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana maksymalnie na poziom „odniósł się”, np. *It will be a poetry competition. Many of my friends take part in it every year. / It is a TV competition. It's great.* („odniósł się”)

Akceptowana jest taka realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia, z której wynika, skąd zdający dowiedział się o konkursie, pod warunkiem, że wskazuje to jako powód, np. *I read an ad about a singing competition so I decided to take part in it.*

Spójnik “so”, “because” nie jest wymagany, jeśli wypowiedź zdającego wyraźnie wskazuje na powód udziału w konkursie, np. *I want to show that I'm the best. / I want to win the prize.*

Podanie tytułu konkursu może być realizacją tego podpunktu polecenia, pod warunkiem, że jest on podany po angielsku i wyraźnie wskazuje na tematykę, np. *An Expert in Biology*.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

- wspomina o chęci udziału w konkursie, ale nie podaje uzasadnienia, np. *I want to take part in it*.
- informuje o konkursie, w którym chce wziąć udział ktoś inny np. *My friend wants to take part in the contest because he is good at painting*.
- podaje tytuł konkursu, który nie wskazuje na tematykę, np. *Who Wants to Be a Millionaire*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I'm scared of taking part in it. I want to take part in it because he likes me.	I like challenges. I will do my best to win it. My teacher said I can do it if I work hard. I had to apply because it's about cooking.	It is a science competition. My mum found an ad in a magazine and told me it is perfect for me. She is always right. This art competition is a great opportunity for me. I can show I have a real talent.

• poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje przynajmniej jeden warunek udziału w konkursie, np.

- podaje termin zgłoszeń lub sposób zgłaszania się do konkursu, np. *Candidates must apply in January. You have to send your documents by email*; LUB
- informuje, co trzeba przygotować na konkurs, np. *I have to write an essay. / The students are asked to write a short story*. LUB
- wspomina o wymaganiach w stosunku do uczestników, np. *It is for teenagers. / It's only for students from Polish schools*.

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez zrelacjonowanie działań podjętych w celu zgłoszenia się. Opis okoliczności zgłoszenia się jest traktowany jako element rozwijający, pod warunkiem, że zdający odnosi się do warunków udziału w konkursie. np. *Yesterday I sent my application to the organisers. I included three photos of nature. That's what they wanted.* („odniósł się i rozwinął”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie przedstawia warunków udziału w konkursie, np.

- wyraża opinię o tym konkursie, np. *I think it will be difficult for me*.
- podaje informacje o konkursie, które nie są związane z warunkami udziału w nim, np. *You can watch this competition on TV*.
- informuje o swoich planach / zamiarach związanych z tym konkursem, np. *I'm going to do something funny*.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
The competition is great. I think I will sing a song. A lot of people want to win. I learned about the contest on TV.	Everybody has to take a test. The competition is for secondary school students. I will have to talk for half an hour. People who wanted to be in this competition had to write a letter to the organization.	Participants have to paint a portrait in 30 minutes. It is for secondary school students. Everybody has to prepare a project and send a short film about pollution of the environment.

• opisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu 5.1. Zdający opisuje [...] czynności. 7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do tego, w jaki sposób przygotowuje się do konkursu, np. - wspomina o przynajmniej jednej czynności w ramach tych przygotowań, np. <i>I study a lot every day. / I cook dishes from different countries.</i> - przedstawia okoliczności swoich przygotowań, np. <i>I practise for 3 hours every day. My brother helps me. / Yesterday I played the piano in an empty room all evening.</i> Akceptowane jest opisanie czynności, które w ramach przygotowań zdający już wykonał, np. <i>Yesterday I practised singing for an hour.</i> lub dopiero planuje wykonywać, np. <i>I'm going to do crosswords every day.</i> Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie informuje o sposobie przygotowywania się do konkursu, np. - informuje o czasie trwania przygotowań, np. <i>I have prepared for a few months now.</i> - odnosi się ogólnie do swoich przygotowań, np. <i>It is easy/difficult to prepare.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
The preparations are tiring. I did a lot to prepare.	I play the piano regularly. I go to the gym to be fit. I asked my friend to help me prepare.	I do a lot of tests every day and work with my teacher after classes. Every evening my father checks how much I have learned. This is a great motivation for me.

wspomnij, co jest nagrodą, i określ swoje szanse na wygraną.		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części polecenia, np. - wskazuje, co jest nagrodą w konkursie, np. <i>You can win a trip to England.</i> LUB - wyraża opinię o swojej szansie na wygraną, np. <i>If I practise a lot, I can be first. / I think I can win it; I don't think I am good enough to succeed.</i> Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (nagrody i szans na zwycięstwo) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. <i>You can win a dictionary. I don't think my chances are big, but I'm going to do my best.</i> Akceptowana jest taka realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia, w której zdający określa swoją szansę na zajęcie dobrego miejsca, a nie na wygraną LUB wyraża nadzieję na wygraną / zajęcie dobrego miejsca LUB wskazuje na chęć/zamiar wygrania / zajęcia dobrego miejsca, np. <i>I hope to win this competition. / I think my result will be very good. / I want to win the race.</i> Jeśli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie przeszłym, taka realizacja może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom „odniósł się”, np. <i>I won \$100. I knew I had a big chance to win.</i> Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części polecenia, np. - wskazuje na swój stosunek do wygranej, np. <i>I don't care if I win.</i> - wyraża opinię o nagrodzie, np. <i>The prize is great. If I win, I will be happy.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I don't think winning is important. I didn't win this competition.	I hope I will be the best. The winner gets a mountain bike. I guess I won't win the prize but we'll see.	The person who wins will get a new skateboard. I really think I can be the best and get the prize. I think I can win the main prize – a camera. There are not many people in our country who can beat me.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi ogólne:

Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający konsekwentnie używa czasu przeszłego realizując wszystkie podpunkty polecenia. W takich pracach obniża się punktację za spójność i logikę wypowiedzi, w związku z tym, że taka realizacja polecenia nie łączy się logicznie z podanym wstępem (maksymalnie zdający może otrzymać 1 punkt w tym kryterium).

Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego słowa, np. *concours* i wpływa to na przekazanie więcej niż jednej informacji, ocena jednego z podpunktów polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy (np. „odniósł się” zamiast „odniósł się i rozwinął”).

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np. *It was last week.*
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe i/lub ortograficzne.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **poinformuj, jakie są warunki udziału w konkursie.**

You must send an email. – zawiera struktury o wysokim stopniu pospolitości.

To enter, you have to fill in a form available on their website. – zawiera precyzyjne sformułowania.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakujących wyrazów	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (<u>gżać</u>) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. [W takich pracach oznacza się błędy.]
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. [W takich pracach oznacza się błędy.]
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. [Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego.] Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.

Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.